

Budgetaftale

Budget 2019-22

Byrådssekretariatet

Nordre Kajgade 1
9500 Hobro
Tlf. 97 11 30 00
raadhus@mariagerfjord.dk
www.mariagerfjord.dk

Journalnummer:
00.30.10-S00-1-18

Ref.: Trine Juul Søndergaard Pedersen
(trspe)
Direkte tlf. 97113068
trspe@mariagerfjord.dk

Dato:27.9.2018

Mariagerfjord Kommune har stået over for en meget stor udfordring i forbindelse med at fremlægge oplæg til Budget 2019-22.

28 uf af 29 medlemmer af Byrådet – samtlige partier i Byrådet med undtagelse af SF – fremlægger nu efter mange og lange forhandlinger et budgetforlig.

Udfordringen har været særlig vanskelig, fordi kommunen er blevet ramt ekstraordinært hårdt og uventet af manglende udligning. Denne udfordring har medført, at der har været en særlig opmærksomhed på at skabe budgetsikkerhed på hhv. arbejdsmarkedsområdet, handicapområdet og aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsnet, så der ikke i løbet af budgetåret opstår behov for tilførsel af midler.

Der er enighed om, at skabe sammenhæng i budgettet ved hjælp af primært to parametre, hhv. skattestigning og varige reduktioner på driftsområdet for ca. mellem 55-60 mio. kr. årligt.

Byrådet er opmærksomme på, at en skattestigning kan blive sanktioneret af staten, hvis det samlede skattetryk kommunerne under ét ikke holdes i balance. Den forventede sanktion er indregnet i budgettet. Hvis det endelige sanktionsbeløb afviger fra det budgetterede, er Byrådet enige om, at en yderligere sanktion ligeledes finansieres ved kassetræk, ligesom en lempeligere sanktion tilgår kassen.

Budgettet har i perioden 3. september til 10. september været fremlagt i høring. Budgettet er 1. behandlet i Byrådet 20. september. Der er siden 1. behandlingen foretaget en række ændringer i det budget, der nu er aftale om. Budgetreguleringerne fremgår af dokumentet "Budget 2019-22". Derudover indgår nærværende aftaletekst og særlige bemærkninger som grundlag for budgetaftalen.

Skat og grundskyld

- Indkomstkatten ændres fra 25,9% til 26,1%

- Grundskyldspromillen ændres fra 28,8 til 34,0

Særlige budgetbemærkninger

Økonomiudvalget

1. I forlængelse af Regeringens nye aftale om forenkling af erhvervsfremmesystemet har kommunen reduceret Mariagerfjord Erhvervsråds bevilling med 400.000 kr. som i stedet overføres til de nye Erhvervshuse.

Organisering, opgavevaretagelse for de nye Erhvervshuse og sammenhængen med den lokale erhvervsservice er endnu ikke kendt. Byrådet ønsker derfor at afvente udfaldet heraf, og vil først derefter tage stilling til den fremadrettede bevilling til Mariagerfjord Erhvervsråd.

2. Byrådet tilkendegiver, at der i god tid inden næste valg - det vil sige senest primo 2021 - skal ske en drøftelse vedr. fremtidig udvalgsstruktur, herunder antal af byrådsmedlemmer med henblik på, at en evt. virkning kan træde i kraft for den næste valgperiode.
3. På baggrund af benchmarking med 29 sammenlignelige kommuner i Danmark, iværksættes med ekstern hjælp en budgetanalyse på de 3 områder, hvor Mariagerfjord Kommunes serviceudgifter afviger mest fra sammenligningsgruppen. Det drejer sig om områderne:
  - Børn og unge med særlige behov
  - Voksne med særlige behov
  - Tilbud til ældre

Analyserne skal beskrive afvigelserne, angive forklaringer og årsagssammenhænge og indeholde forslag til, hvordan kommunens udgifter til disse områder evt. kan reduceres. Analyserne udarbejdes frem mod foråret 2019, med henblik på at skulle indgå i budgetdrøftelserne for Budget 2020-23.

De to førstnævnte analyseområder skal tillige indeholde en analysedel vedr. antallet af bo- og opholdssteder i Mariagerfjord Kommune og antallets betydning i forhold til såvel direkte som afledte udgifter for Mariagerfjord Kommune.

For så vidt angår analysen vedr. tilbud til ældre, skal analysen primært bygge videre på Marselisborgrapporten og plejeboliganalysen. Fokus skal dermed være på serviceniveau.

4. Sygefravær har stor betydning for den service kommunen kan levere til borgere og virksomheder. Sygefraværet har også stor betydning for den enkelte sygemeldte, dennes

kolleger og arbejdsmiljøet. Byrådet ønsker derfor, at indsatsen for at reducere fraværet intensiveres. Målet er, at Mariagerfjord Kommunes sygefravær skal være under gennemsnittet i forhold til de kommuner, der normalt sammenlignes med.

Byrådet er opmærksom på, at nogle områder som følge af reduktioner i budgettet kan opleve hverdagen presset og ønsker, at der gennem en skærpet indsats overfor sygefraværet, arbejdes på at skabe en balance mellem krav og ressourcer. Ressourcer forstået som økonomi og de kompetencer, der kræves for at kunne opfylde de arbejdsmæssige krav.

Indsatserne skal tage udgangspunkt i de politikker og retningslinjer, der er udarbejdet med henblik på nedbringelse af sygefraværet; "Sygdomspolitik", "Retningslinjer til understøttelse af sygdomspolitikken", "Politik for sundhedsfremme og forebyggelse", "Politik for arbejdsbetinget stress" m.v.

5. Byrådet gennemfører en strukturændring på ejendomsområdet, hvor rengøringsopgaven samles i en fælles rengøringsenhed under Ejendomscentret. Strukturen tager udgangspunkt i modenhedsanalysens model 3, for så vidt angår rengøringsdelen.

Der oprettes en samlet rengøringsenhed, der skal varetage rengøringen på alle institutioner, undtagen områderne Sundhed og Ældre samt Handicap. Dette betyder at:

- Alle rengøringsassistenter på de berørte institutioner overflyttes til en central enhed under Ejendomscentret (med undtagelse af områderne Sundhed og Ældre samt Handicap)
- Der udarbejdes opdaterede rengøringsplaner for alle institutioner
- Enheden organiseres efter modellen anbefalet af styregruppen for rengøringsanalysen

2019 anvendes til forberedelse og implementering. Rationalet udgør 1 mio. kr. i 2020 stigende til 2,0 mio. årligt i årene herefter.

6. Byrådet ønsker, at der udarbejdes forslag til modeller, hvor bygningservice og indvendig vedligehold gentænkes. Modellerne skal beskrive de rationaler, der ligger i at udnytte organisationens kompetencer bedre på tværs af bygninger og fagenheder. Modellerne skal med udgangspunkt i kerneopgaven sikre at de lokale behov og interesser på en fleksibel måde tilgodeses på de enkelte institutioner og arbejdspladser.
7. Økonomiudvalget godkender procesbeskrivelse og endelig model. Modellen skal udarbejdes under hensynstagen til, at der indarbejdes en forlods reduktion på området svarende til 1,5 mio. kr. i 2020, stigende til 3 mio. kr. årligt herefter.

8. Mariagerfjord Kommune ejer en lang række grunde og bygninger. De bygninger, der falder uden for kommunens ejendomsstrategi i forhold til ejerskab, skal søges afhændet. Byrådet ønsker en særlig opmærksomhed på dette
9. Byrådet skal inden udgangen af 1. kvartal 2019 træffe beslutning om den fremtidige rådhusstruktur.

Udvalget for Børn og Familie

10. Alle børnehuse i Mariagerfjord Kommune har i dag en differentieret brobygningsindsats (overgangen fra dagtilbud til skole) tilpasset de lokale forhold. Wiegården har fx brobygning til 7 skoler, mens Arden kun brobygger til en skole. Der er formaliseret brobygning det sidste år før skolestart. Børnene er indmeldt i dagtilbud indtil 1. august.

Byrådet ønsker ikke at indføre obligatorisk Forårs-SFO pr. 1. maj, hvor børnene udmeldes af dagtilbud og automatisk indmeldes i SFO pr. 1. maj. Byrådet åbner op for at indføre mulighed for forsøgsordninger, hvor fokus er på et tættere samarbejde i overgangen mellem dagtilbud og skole. Forsøget kan indeholde anvendelse af såvel fælles personale som fælles lokaliteter.

Forsøgene skal godkendes af Udvalget for Børn og Familie, der ligeledes opstiller målsætninger, evalueringsmetoder m.v.

11. Byrådet beslutter en ny samlet løsning for Børne- og Familiedistriktet i Valsgaard. Nedgang i børnetal i området i og omkring Solstrålen i Vebbestrup medfører en forringet mulighed for bæredygtig institutionsdrift.

Dagtilbuddet Trekløveret vil fremover bestå af Myretuen i Valsgård og Wiegården i det nordlige Hobro. Solstrålen i Vebbestrup lukkes. De ældste børn i børnehaven Myretuen får fællesskab med SFO-børnene på Valsgård Skoles SFO. Børnehavebørnenes kendte personale følger børnene i SFO-delen. Ledelsen af SFO lægges under Dagtilbud Trekløverets ledelse. Der reduceres i ledelsen i distriktet. Wiegården fastholdes i nuværende struktur. Fysisk etablering af vuggestuepladser afventer, at der opnås finansiering hertil.

Der realiseres en besparelse på 519.000 kr. ved den nye løsning.

12. Der afsættes ressourcer til hurtigere sagsbehandling på adoptionsområdet for at sikre, at barnet tidligst muligt efter fødslen bortadopteres. Adoptionen skal være til gavn for barnet, og vil kunne ske i de sager, hvor forældrene varigt vil være ude af stand til at varetage omsorgen for barnet.

13. På familieområdet hjemtages tre opgaver vedr. aflastning, weekendaflastning og kontaktpersonsordning fra private aktører. Byrådet har reduceret det oprindelige forslag, således at nuværende serviceniveau så vidt muligt kan opretholdes. Herudover vil der for hver enkelt barn/ung ske en individuel vurdering af den eksisterende relation. Hvis relationen vurderes væsentlig, fastholdes den.
14. Byrådet afsætter 200.000 kr. årligt i 3 år til en forsøgsordning, hvor forældrepar i krise kan få rådgivning. Formålet er, at forhindre en skilsmisse eller gøre den mindre konfliktfyldt ved at tilbyde rådgivning og hjælp til par, som har det svært og ønsker hjælp, så de kan blive sammen – eller, hvis det ikke er muligt - så de kan gå fra hinanden på den bedst mulige måde. Fokus er hermed på at afhjælpe de personlige konsekvenser en skilsmisse eller et konfliktfyldt brud kan have for især børn og unge.

Rådgivningen skal tilbydes til par med børn under 18, hvor parrene kan få hjælp, uden de bliver registreret i det kommunale system. De kan enten modtage et antal par samtaler, eller/og deltage i et parkursus i kommunikation. Kommunen har lavet en liste med et antal psykologer og parterapeuter, som parrene kan vælge imellem - og henvende sig til - hvis de ønsker parrådgivning. Disse kan være i både offentligt og privat regi.

Udvalget for Sundhed og Omsorg

15. Byrådet foretager en reduktion af §18-puljen til frivilligt socialt arbejde samt af § 79-puljen til støttetilbud med aktiverende og forebyggende sigte. Reduktionen udmøntes ved at Udvalget for Sundhed og Omsorg præciserer kriterier for tildeling af midler og har et skærpet fokus på at støtten møntes på tilbud og indsatser målrettet de svageste grupper.
16. Hvert dagcenter er tildelt tre fuldtidsstillinger i forhold til at imødekomme de borgere, der opfylder de nuværende visitationskrav. Der er dog udsving i efterspørgslen både imellem centre og over tid i forhold det enkelte center. Dette betyder, at ikke alle tildelte timer benyttes på dagcentre, men i stedet indgår i distrikternes samlede økonomi. En del af de ledige timer benyttes i 2019 til at udvide dagcentertilbuddet til nye målgrupper med fokus på sundhedsfremme, forebyggelse og rehabilitering samt at nedbringe ensomhed. Dette reducerer behovet for hjemmepleje, hvorfor budgettet hertil reduceres. Byrådet reducerer samtidig dagcentrenes bemanning samlet med to stillinger.
17. Borgere, der i dag er visiteret til beskyttet beskæftigelse, aktivitets- og samværstilbud uden for kommunen, skal revisiteres og – efter dialog med borgeren - om muligt visiteres til tilbud i kommunen, tættere på borgerens eget hjem. Nye visiteringer skal som udgangspunkt ske til kommunens egne tilbud.

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse

18. Mariagerfjord Kommune råder over lejemål, som bruges til midlertidig beboelse for flygtninge. Ordningens formål er at kunne tilbyde ny-ankomne flygtninge indkvartering her og nu, hvis der er ventetid på en permanent bolig. Kommunen afholder udgifterne til lejemål til midlertidig beboelse.
Byrådet ønsker, at udviklingen i behovet for lejemål nøje følges og afvikles, hvis lejemålene ikke er i anvendelse til formålet, så tomgangslejen minimeres.

Udvalget for Kultur og Fritid

19. Tilskuddet til Nordjyllands Historiske Museum reduceres i 2019 og årene frem med 100.000 kr. Byrådet ønsker derudover, at den fremtidige museumsstruktur i Mariagerfjord Kommune vurderes frem mod vedtagelsen af Budget 2020 med henblik på at reducere udgifterne yderligere.

Vurderingen skal bl.a. danne udgangspunkt for genforhandling af samarbejdsaftalen mellem Rebild, Aalborg og Mariagerfjord Kommune og Nordjyllands Historiske Museum. En eventuel besparelse forventes at udgøre hele eller en del af Udvalget for Kultur og Fritids råderumsskabelse for Budget 2020.
20. Byrådet vil gerne understøtte, at der forsat drives biograf i Hobro. Hobro Filmteater bevilges derfor et uændret tilskud på 160.000 kr. i 2019. Fra 2020 og frem reduceres det årlige tilskud til 120.000 kr. Bevillingen fra 2020 og fremover er afhængig af, at filmteatret i 2019 fremlægger oplæg til bæredygtig drift baseret på dette tilskud og gerne med øget inddragelse af frivillighed. Oplægget skal fremlægges til godkendelse hos Udvalget for Kultur og Fritid.
21. Byrådet afventer Erhvervsfremmeaftalens udmøntning af større destinationssamarbejder på turismeområdet. Når den foreligger, inkl. en anbefaling til fremadrettet struktur for så vidt angår VisitMariagerfjord, tages der stilling til turistinformation fremadrettet i Mariager. Ved samme lejlighed tages stilling til fremtiden for bygningen Torvet 1 i Mariager, idet en flytning eller nedlukning af turistdelen vil kunne muliggøre et salg af bygningen. Dermed realiseres der for nuværende ikke en reduktion på VisitMariagerfjord ved lukning af turistbureauet i Mariager.
22. Der indarbejdes med virkning fra 2020 en huslejeindtægt for Kunstetagerne på 50.000 kr. årligt. Byrådet opfordrer de tilknyttede foreninger til - allerede med virkning fra 2019 - at udarbejde en model indeholdende fx entreindtægt og/eller medlemskab som indtægtskilde til brug for huslejen.

23. Øster Hurup Event bevilges 40.000 kr. i 2019 til afholdelse af fredagskoncerter i sommeren 2019 under forudsætning af tilsvarende medfinansiering.

Udvalget for Teknik og Miljø

24. Der foretages en rammebesparelse svarende til nedlæggelse af to offentlige toiletter i Mariager by. Udvalget for Teknik og Miljø udmønter besparelsen.
25. Byrådet afsætter 200.000 kr. i 2019 til bedre fremkommelighed for unge borgere i kommunen under 21 år eller unge under uddannelse. Udvalget for Teknik og Miljø får til opgave at fremlægge løsningsmuligheder, der kan sikre unge mennesker bedre fremkommelighed i alle områder på ydertidspunkter. Midlerne skal konkret anvendes til transport.
26. Byrådet ønsker, at der gennemføres en analyse med henblik på at afklare, om der er et effektiviseringspotentiale på Park og Trafik-området. Analysens resultat skal forelægges senest til april 2019, så resultatet evt. vil kunne indgå i budgetdrøftelserne for Budget 2020.

Øvrige bemærkninger

Potentiale ved øget aftaleloyalitet

Udbud & Indkøb har gennemgået Mariagerfjord Kommunes aftaleloyalitet i forhold til indgåede indkøbsaftaler. En beregning af potentialet ved en optimal anvendelse af de eksisterende aftaler viser, at der på tværs af organisationen vil kunne opnås en besparelse på 1.028.000 kr. årligt.

Fremover vil indkøb, som ikke er foretaget i overensstemmelse med Indkøbspolitikken, blive påført udgiften svarende til forskellen på købsprisen og prisen, der kunne opnås ved overholdelse af indkøbspolitikken

E-handel

Flere analyser har vist, at der udover øget aftaleloyalitet, er en stor tidsmæssig besparelse ved at anvende kommunens e-handelssystem Opus Rakat. Besparelsen ved at bruge e-handel er, jf. Hjørring Kommune beregninger, 210 kr. pr. faktura. Et almindelig køb koster 300 kr. og et e-handelskøb koster 90 kr. Det vil i Mariagerfjord Kommune betyde et potentiale på ca. 1,25 mio. kr. årligt. Derfor bør alle enheder anvende Opus Rakat, hvor det er muligt fra 2019. Sker dette ikke, vil der blive pålagt en udgift på 210 kr. pr. bestilling, der kunne være foretaget gennem Opus Rakat.

Potentiale ved fødevarer anskaffelse

En indledende analyse har vist, at der er et optimeringspotentialt ved indkøb af fødevarer. Kommunen har en indkøbsaftale med Hørkram på levering af fødevarer. Der leveres dog kun ved ordrer over 1.500 kr., hvilket betyder, at det kan være vanskeligt for mindre enheder at benytte aftalen.

Analysen viser, at kommunen har købt for ca. 2 mio. kr. årligt i dagligvarebutik, hvor den enkelte faktura var på over kr. 1.500. Stikprøve viser, at der kan spares omkring 11,6 %, hvis indkøbsaftalen med Hørkram anvendes, i stedet for køb i dagligvarebutikkerne. Dette giver et potentialt på ca. 240.000 kr., som enhederne selv kan spare.

Aftalen indgået 27. september 2018

Venstre

Konservative Folkeparti

Jan Andersen, UP

Dansk Folkeparti

Radikale Venstre

Socialdemokratiet